

LIBERTATEA

Abonamentul la „Libertatea”: 50 Lei pe an.
Pentru țărani, prețul folii e scăzut la numai
12 Lei pe an, 16 Lei pe 6 luni, 8 Lei pe 3 luni.
„Foata Interesantă” și „Plugarul Luminat”
li-se dau gratuit. — In Jugoslavia 40 Dinari.

FOAIE PENTRU POPOR

Apare în fiecare Jol

Director: Pr. IOAN MOȚA

Pentru Americani: „Libertatea”, „Foata Inter.” și
„Plugarul Lum.” pe un an 2 dollari. Banii se trimit
la dl Iohn I. Savu, 1. Main Str. Warren, Ohio. Fall
la Orăștie se dă de știre prin o cartă postală.

In ajunul Incononării.

Gavurnul dela București a luat toate măsurile, ca Incononarea M. Sale Regelui Ferdinand la Alba-Iulia, să se ducă în deplinire cu pompa și strălucirea ce se cuvine unui fapt așa de mare.

Sunt invitate Curțile domnitoare prietene țării, iar unde nu s domnitori Incononaji, Președinții de Republică și guvernele lor, — în întâia linie Statele aliate, cu cari România a fost în războiu alături. Acestea vor și lua parte toate, fie prin înșiși Domnitorii lor, fie prin Președinții de Republici, fie prin Solii trimiși de Domnitori.

— Toate soliiile țărilor streine se vor aduna la București, unde vor fi găzduite în palatele regale dela Cotroceniși din Calea Victoriei.

— Membrii guvernului vor pleca din București Jol în 12 Octomvrie, pentru a sosi la Alba-Iulia cu o zi mai înainte de Familia Regală.

— Tot în 12 Oct. va pleca din București și Metropolitul Primat Dr. Miron E. Cristea, pentru a sosi de asemenea cu o zi mai înainte. În același timp vor sosi la Alba-Iulia Metropolitul ortodox: dela Iași, Sibiu, Cernăuți și Chișinău.

— În 13 Octomvrie vor sosi, cu trenuri speciale (anume), Maestășile Lor Regele și Regina, însoțiți de Principele de Coroană Carol și Prințesa Elena, și de toată Familia Regală. — urmași de Regii, Președinții de Republică sau solii Curților Domnitoare streine și al Statelor streine.

Membrii guvernului, toți Miniștri, cu Metropolitul Primat în mijlocul lor, vor aștepta și întâmpina Familia Regală în gara dela Alba-Iulia, urându-i să fie plin de noroc pentru El și pentru Țară, ciasul când pășesc pe pământul Albei Iulia pentru a-și pune pe cap Coroana Regală!

Vor fi apoi conduși în Cetate la Castelul Regal anume arangeat pentru primirea lor.

— Mâne zi, Sâmbătă în 14 Oct. va fi parada Incononării. Maestășile Lor Regele și Regina, purtând halne deosebite, manthii anume făcute pentru Incononare, apoi Prințipi de Coroană, Familia Regală, urmași de înalții lor oaspeși streini, de membrii guvernului, și de solii Senatului și Casei deputașilor, vor intra în biserică și vor lua parte la slujba Dzelască, care se va încheia cu punerea pe capul Maestășii Sale Regelui Ferdinand a Coroanei de Rege al tuturor Românilor, și pe capul M. S. Reginei a Coroanei de Regină a

tuturor Românilor, — în mijloc de înălțătoare cântări sfinte, cari cerșesc Cerului tot harul său cel sfânt peste cei Incononaji și peste Țara lor frumoasă.

Apoi Maestatea Sa Regele, purtând pe cap coroana Regală și având la dreapta Sa pe M. S. Regina purtând Coroana de Regină, va urca pe locul înălțat (tribuna) ce se va afla așezat în mijlocul Bisericii Incononării și de acolo va celi celor de față Proclamașis (Vestirea sărbătorească) care va cuprinde Cuvântul său sărbătorec cătră popor și cătră Țară, în clipa când se vede Rege Incononat al acestui popor, al acestei mărite și frumoase țări.

— Iar fiindcă „Biserica Incononării” e mică, făcută anume numai pentru Incononare, nu pentru folosință de toate zilele, și ebla începe vre-o 300-400 de persoane, — Deputașii, Senatorii și mulșimea cea mare, va sta în Curtea Bisericii, unde se va sluji alt rând de slujbă D-zelască, cu ingenuncherea întregului popor, cărula i se dă astfel prilej a-și ridica și el inima și gândul spre Domnul, mulșumindu-i cu zmerente că l'a ajuns această mare și luminată zi!

— Iar în clipa când Maestatea Sa a sfârșit în lăuntru, în biserică, cu celirea Proclamașiei, a Cuvântului Său sărbătorec, heralzii (vestitorii regali) vor face cunoscut cu glas strigând de bucurie, poporului din largul Curții Biserice, Cuvântul Regal și că Incononarea s'a desăvârșit!

— Vor urma „recepșile” (primirea soliiilor) cari aduc felicitările Curților și statelor streine, apoi delilarea trupelor și a soliiilor orașelor și ținuturilor din toată țara; pe urmă Prânzul Sărbătorec, cu vorbiri luminate de bucuria zilei și fericite de strălucirea ei.

Apoi, încă în seara acelei zile, Maestășile Lor, urmași de același cortegiu strălucit de însoșitori, vor pleca cu trenurile speciale

la București,

unde a doua zi, Duminică în 15 Octomvrie, vor avea loc sărbările de Incononare ale Capitalei, ale orașului cu scaunul de Domnie.

— Maestășile Lor își vor face intrarea în București venind dinspre Șosea și trecând pe sub mureșia Poartă Triumfală

(Poarta Biruinșii) înălțată în Plața Victoriei. Înălțul drum ca Rege și Regina Incononaji, îi vor face la sfânta Biserică a Metropolei, cea în care și-au plecat fruntea lor spre Domnul atâta Domni ai Țării, ale cărora rugăciuni aduse aci, Domnul le-a ascultat și ei țara d'n umilință la lumină și la strălucire o au înălțat, — iar Regele Ferdinand la strălucire mai mare ca toate strălucirile trecutului.

Spre biserică Metropolei Maestășile Lor Regele și Regina vor merge, dela Poarta Triumfală, în trăsură de Curte, deschisă, mureșă, trasă de 6 cai, înainte a căreia va merge un Escadron de Călăreși din Garda de Curte. Trăsura Regală va fi urmată de alte trăsuri la fel, tot de ale Curții, purtând pe Regii, Președinții de Republici sau solii Curților streine, veniți la Incononare, — apoi „Convoiul Incononării” stând din foștii Înăl-Miniștri ai Țării, Președinții și foștii Președinți ai Sfatului Țării de Parlamenteari (Deputași și Senatori), Ofișerii Călării și pe urmă tot poporul.

Dela biserică, după ingenuncherea și mulșumimă adusă Domnului, convoiul sărbătorec va petrece pe M. S. Regele și Regina la Palatul Regal.

Sărbările populare.

Vor urma toată ziua de Duminică 15 Oct. și Luni în 16, un șir întreg de sărbări și petreceri populare, — a căror program (plan) îl vom arăta în alt număr.

10.000 de Primari.

Un punct al sărbărilor Incononării la București este acela că vor fi poștiți la sărbări toșii primarii satelor și orașelor și prefecșii județelor și vor fi ospătași toșii împreună, ca să nu fie sat din care să nu fi fost cineva la sărbările Incononării, ca să fie cine să poată povesti satului său cum a fost acolo.

Partidul Nașional și Incononarea.

Spuneam în numărul trecut al „Libertății”, că Conducerea Partidului Nașional nu și a spus încă cuvântul, ca să vedem de va lua parte ori nu la sărbările Incononării. La sfirșitul săptămânii trecute, Comitetul de 30 a Partidului, ținând 3 zile ședințe și sfătindu se sub președinșia dlui Dr. Maniu, și a spus cuvântul, care este că: *Partidul Nașional nu va lua parte la Incononare, ci va trimite M. S. Regelui un Memoriu (Scrisoare lămuritoare) în care își arată părerea sa și cere ca Incononarea să se amâne de nou, până va fi la cirna țării un guvern, sfind din fruntașii tuturor partidelor, pentru ca toșii să aibă bucurie de acea mare zi.*

— Pentru ca cetitorii noștri să și poată face singuri o judecată cit mai temelnică asupra acestei întrebări, alit de gingsșe și grele, — lăsăm să urmeze părerile și a-nora și a altora, și a celor ce sunt împotriva de a lua parte la Incononare, și a celor ce sunt pentru a se lua parte.

Ce spun cei

împotriva Incononării.

Glasul cel mai chemat în priminșta asta, este cel a Conducerii Partidului Nașional. Această conducere a publicat o vestire a hotărării sale, care se razimă pe următoarele 4 puncte:

1. Comitetul Conducător al Partidului Nașional afiă, că guvernul de acum, al dlui Brătianu, și la alegerile cele mai nouă, întregitoare, a lucrat cu aceleași mijloace de falsificare a voinșei libere a alegătorilor, ca și la alegerile cele mari, prin urmare nu și a îmbunătășit moravurile politice cu nimic. Ci prin politica ce duce în lăuntru țării, a ajuns la o destrămare deăvârșită a vieșii de obște, la destrămarea judecătoriiilor, la nesiguranșta negoșului, la o stare sufletească cu totul destrăbălata în țară. De aceea Comitetul afiă de lpsă a conchema Congresul Partidului la Alba-Iulia, pentru a cere oprirea de pe calea povirnișului pe care e dusă țara.

2. Gazetele guvernului mereu învinuesc Partidul Nașional că nu e „dinastic” (cinstitor al Familiei Regale și a tronului), deși întreg trecutul acestui partid e o dovadă viuă despre neclinișta lui credinșă cătră Tron și țară. Invinușrea nedreaptă șignește și vatămă adinc mindria Partidului, care vede în ea o șăsătură răutăcioasă pentru a fi ponegrit la Curtea Regală.

3. Conducerea Partidului protestează (și-i ridică glasul său potrivit) în contra faptului, că guvernul împedecă arătarea voinșei poporului, oprind adunările populare mai nouă puse la cale de Partid, împedecind prin asta venirea fruntașilor partidului în atingere cu mulșimea poporului.

4. Comitetul vede cu durere sufletească pripa cu care guvernul liberal pune la cale Incononarea, înainte de a se fi trecut prin Sfatul Țării mărite, noua Lege de Constitușie (Legea fundamentală potrivită Țării mărite, — căci Regele la Incononare pune jurământ pe Constitușie țării, — și de aceea trebuia făcută întâi acea Lege

nouă, apoi încoronarea. Iar acea Lege nu poate să o aducă decât un Sfat al Țării ales din alegeri cinstite și alese libere, nu unul ca cel da azi, ales cu mijloacele cunoscutule. Prin felul cum se face, se întunecă strălucirea marelui sărbători și se tulbură legăturile dintre Țară și Domnul ei încoronat. De aceea dorește amânarea acestor sărbători până la stări politice mai fericite, — iar dacă totuși se va ține, Partidul Național, care e adevăratul purtător de cuvânt al Ardealului și Bănătuțului, nu va putea lua parte la aceste sărbători.

— În aceste puncte e adunată toată judecata și învinuirile cele mai grele ce se aduc guvernului și cari au hotărât Partidul Național la pasul atât de serios, de a nu lua parte la încoronare.

Ce spun cei ce sunt pentru a lua parte?

Cei ce cred că sunt m totuși datori a lua parte la sărbătorile încoronării, spun și scriu următoarele:

— Sărbătoria încoronării nu este sărbătoria familiară a partidului liberal azi la putere, nici a dlui L. Brătianu sau a soțiilor săi miniștri, — ci e mai ales sărbătoria Familiei Regale, și mai presus și de asta, e sărbătoria Neamului românesc de pretutindenea, care are fericirea de a-și vedea și cele din urmă mădulări ale sale smulse de sub petrițe de mormânt pe cari domniile strefne, le aruncaseră asupra lor, a le vedea împreunate pe toate într'un stat național liber, pe care e stăpân hotărâtor neamul nostru.

Așa privit lucrul, la masa de praznic a acestei sărbători, au loc toți fil neamului ori solii poporului din toate colțurile țării mărite. Nu numai că au loc, dar au și fost poștii cu foarte multă strălucire și căldură, de chiar Maiestăților Lor Regele și Regina, cari sunt eroii prăznuirii.

— Sunt zile în viața unui popor, când fericirea patriei și numele bun al țării, al neamului ce o stăpânește, trebuie să le covârșească pe toate, și frate pe frate îmbrățișând, frate pe frate sprâncinând, bunul țării și al neamului urmărind, — trebuie să meargă împreună, pentru țară, nu pentru a-i face cuiva de alt partid slavă. Clipa de azi, asta e astfel de clipă.

Pilda Francezilor.

— Francezii organizau înainte de război, din 11 în 11 ani, o Expoziție Universală, adecă o uriașă arătare de mărfuri și lucruri a Franței, potrivit pe marile fabricanți și negustori din toată lumea. să vie și să-și pună lucrurile lor lângă cele ale fabricanților și negustorilor francezi, să-și arate fiecare neam, fiecare țară, istețimea lui în industrie și negoț, alătura de cea a Francezilor.

Ei, bine, înainte de deschiderea Expoziției, spre care veneau riuri de oameni, mai ales negustori și fabricanți de pe tot golbul, — între partidele politice franceze se încheia, cu trei luni înainte, un armistițiu, o încetare a luptelor

dintre ele, o punere a săbiilor în teacă. De aci încolo fiecare partid politic francez nu avea altă întărită născută ochilor săi, decât strălucirea lor Expoziție, care intrupează toată hărnicia și toată vrednicia neamului lor mare, și nici o gazetă nu făcea altceva, decât să se mândrească cu puterea sufletului francez intrupat în acea Expoziție, — să salute pe mii de streini ce le veneau ca oaspeți, să-i lămurască, să-i călăuzească, să-i facă să plece încântați de Franța și de nobilul ei popor! Precum și plecau încântați.

Ei, bine, oare încoronarea celui dintâi Rege al tuturor Românilor, să nu fie pentru noi atât de însemnată, cât e pentru Francezi o Expoziție a mărfurilor lor? Și noi, în fața unei întâmplări atât de fericite ca aceasta, să nu putem pune săbiile noastre de partid, în teacă pe o lună de zile, până trec aceste sărbători și până pleacă oaspeții înalți ce vor veni la noi din prilejul lor? Ce vor zice despre noi acești oaspeți streini, când vor vedea că dela Alba-Iulia, lipsesc tocmai Români din Ardeal? Să nu ne putem noi asemăna în privința asta fraților nostri mai mari, Francezilor?

— După părerea noastră, spun cei ce cred, că trebuie să luăm parte, Conducerea Partidului Național trebuia să se hotărăască cam așa:

Protestăm împotriva faptului, că guvernul dlui Brătianu, folosindu-se de ființa sa de putere, a forțat încoronarea într'o vreme, când stările din lăuntru nu sunt așa cum le-ar cere o sărbătoare așa mare ca asta și osândim această forțare a sărbătorii la timp nepotrivit, — dar apoi având în vedere că încoronarea, pentru care s'a zidit Biserica chiar pe pământul nostru al Ardealului, în o cetate a noastră, ca semn cât de scump e inimilor Regelui și Reginei noastre acest pământ și poporul lui, — că acel care va pune Coroana pe capul Regelui, e un fiu al Ardealului ridicat la rangul de Metropolit Primat (Dr. Cristea) că prin urmare această sărbătoare pare merită a ne face indeosebi nouă o bucurie mai mare ca ori-cărei alte provincii, — luăm cu suflete înălțate parte la ea, fericind pe fericitul Rege și pe noi înșine de ajungerea acestei zile..

Prin o astfel de declarație, partea „principiară” cum se zice, era mântuită, steagul nu era plecat, nici întinat, — iar subitl nostru Rege și scumpa Regină, ar fi lăcrămat de bucurie și ar fizis: Acesta este fiul meu cel subitl, întru carele bine am voit, pentru carele m'am jertfit și la care cu drag am venit!.. — Și ne ar fi strâns la sânul său de părinte.

Pentru aceea suntem de părere, că în fața încoronării, Români ardeleni trebuie să fie parte în chipul pe care-l vor afla mai potrivit și mai mângâietor și pentru inimile bunului nostru Rege și Regină..

Am dat aci pe scurt, și o părere și alta, în jurul întrebării că: să luăm ori să nu luăm noi Români ardeleni,

bănățeni și ungureni, parte la încoronare? Tot omul hotărăscă-se apoi după inima și mintea sa.

Imnul Incoronării.

Zilele mari din viața unui popor sunt cântate de poeții acelor zile, în stihuri de slăvire.

Neamul nostru n'a avut prin veacuri zi mai mare, ca ziua încoronării Regelui Ferdinand la Alba-Iulia de Rege al României întinse pentru Transilvania, Bănat, Crișana, Bucovina și Basarabia! Cuvine-se cu această zi să-și aibă Imnul ei deosebit (cântarea de mărire), care să rămână de pomenire din neam în neam, ca și marea zi.

Iar fiindcă încoronarea se face chiar în Ardeal, cine-ar fi mai chemat să cânte cu însuflețire fără samăn, această mare și stântă zi, decât un poet al Ardealului?

Și avem bucuria a vești, că acest poet, născut în Ardeal, crescut în Ardeal și trăind în Ardeal, — s'a și înștiințat celor chemați, Comisiunii care pregătește sărbătorile încoronării, că va scrie el Imnul încoronării. E poetul Octavian Goga, cel care a scris atâtea poezii zmulse din sufletul neamului nostru din Ardeal și e socotit mai mult ca ori-cine, poetul care oglindește în ce scrie, sufletul Ardealului. Dsa a dat de știre Comisei pentru pregătirea sărbătorilor, că scrie „Imnul încoronării”, iar marele compozitor (plăzmuitor de cântece) Enescu, va plăzmu melodia (cântarea) pe care să se cânte acel Imn.

Di Goga a fost Ministru în guvernul Averescu. Crede însă, că sărbătoria încoronării e a noastră a tuturor, și așa fiecare trebuie să-i ducă o floare, o cunună, ca s'o împodobească cât mai frumos. Ii duce și dinsul cununa ce o va împleți sufletul său de poet, din privilegiul acestei luminate zile.

Grăbirea lucrărilor.

Lucrările la Biserica încoronării din Alba-Iulia, nu sunt încă terminate (gata). Pictura (zugrăvirea) din lăuntru mai e încă neterminată în partea de jos a pereților, cam un metru înălțime. La palatul regal din jurul bisericii mai e pe din lăuntru chiar mult de tencuit (văcălit) și de zugrăvit, mai e și pe afară mult de lucru.

Pentru a grăbi și a sfârși aceste lucrări, a sosit la Alba-Iulia secretarul general din ministerul de Interne dl Frasanovici, care stă de cei însărcinați cu lucrările, să le termine cât mai curând

Gara cea nouă.

În partea de Apus-Miazăzi (spre Vinț) a gării din Alba-Iulia, s'au întins câteva rânduri noi de șine și s'a pregătit un loc larg ca pentru o stație nouă. Așa și fusese planul la început, să se facă acolo a doua gară, în care să fie trase trenurile ce vin cu oaspeții pentru încoronare de aci, să ducă un drum de-adreptul în cetate. Planul s'a schimbat însă, rămânând ca acel loc nou pregătit, să fie folosit numai pentru primirea pe el a trenurilor speciale ce vor sosi. Va sosi a-nume un tren regal, care va aduce Familia Regală și pe solii Curților Domnitoare, apoi vre-o 3 trenuri Ministeriale, cari vor aduce Miniștri și înalți bărbați din deregătorile de obște, soliile Senatorilor a Deputaților și alții.

Aceste trenuri vor aștepta aci în Alba-Iulia până când cei pe cari i-au adus, se vor și întoarce, și ele vor fi toate trase din gară, pe locul nou zi-

dit, spre apus de gară, de unde vor veni pe rând și vor lua și vor duce iară spre București, pe aleșii oaspeți pe cari i-au adus la noi.

* Dr. Ilarion Pușcariu

Ilarion Pușcariu, Vicarul Metropolitului gr. or. române de Sibiu, Membru onorar al Academiei Române, înălțat la rangul de Arhiepiscop și uns întru Arhiepiscop de corul Episcopilor ortodocși din Transilvania, Bănat și Crișana, — bărbat cu frumos trecut pentru biserică gr. or. română pe care a slujit-o cu credință și cinste peste jumătate veac, — a încetat din viață la 8 Septembrie în Sibiu, fiind în vîrstă de 80 de ani. Slujba înmormântării în Sibiu a fost făcută de însuși Înalt Preasfințitul Metropolit Dr. Bălan, prin al cărui glas și binecuvântare, Metropolia și-a luat rămas bun dela credinciosul și vrednicul său slujitor. — Iar după asta trupul lui a fost ridicat și dus la Bran (Jud. Făgăraș) unde e vatra familiei, și așezat acolo spre ordinea vecinică, lângă ceilalți membri iluștri (veștii) ai familiei Pușcăriștilor, fiind și mormântul vrednicului Ilarion, o fală a familiei prin istoria vieții celui pe care îl învălute în țărâna sa.

Asta e bucuria familiei și a bisericii răposatului.

Iar noi, ca gazetă națională, îi nem să scoatem la iveală altă piatră prețioasă ce strălucește în cumuna de pe fruntea răposatului.

În zilele de primejdie și de ne-caz își cunoaște fiecare om pe prietenii săi, cari nul vor părăsi nici atunci, — și un neam pe fiul său, cari mai ales în zilele de primejdie își vor arăta dirza lor atipire la el și la mândria lui. — Dr. Ilarion Pușcariu în toată viața sa, trăită sub stăpânirea ungurească, nu s'a plecat pe căile cari ar duce spre umilirea ori spre plearea neamului său, ci a avut o înaltă cinstită națională, după greutățile scaunului slujbei sale.

Mai ales însă s'a dovedit el Român cinstit și neînduplecat în zilele cumplitalui război! Biserica gr. or. română avuse nenorocirea de a primi, pus cu puterea, nu ales din voia ei liberă, de Metropolit pe ticălosul Vasile Mangro, cel dat cu totul în spele ungurești. Când acesta a fost trimis, în zilele războiului, de guvernul unguresc în scaunul de Metropolit al Sibiului, el a cerut celor din jurul său schimbare la față în jnuta lor politică națională, după el, după vîndutul. Îndosebi Vicarul, care e Locșitorul Metropolitului, trebuia să dea semne, să facă mărturisiri de credință, cari să-i facă „plăcut” guvernului din Budapesta.. Și Dr. Ilarion Pușcariu, cinstitul slujitor al Metropolitului Șoguna, Miron Romanul și I. Meștanu, nu a putut face aceste plecări de steag al credinței sale față de Sodoma care ar fi ars cu foc și pucioasă biserica și neamul nostru! El a rămas dăz pe lângă vechea sa credință țărănească de neam, gârbov cu trupul bătrân, dar drept și sus cu fruntea!

Și agentul maghiarizării, păcătosul Mangro l'a înlăturat din scaunul de Vicar și a așezat în el pe Dr. Eusebiu Roșca, care se plecase noului curent..

Cât de mare trebuie să fi fost durerea în sufletul bunului Dr. Ilarion Pușcariu!..

Dar Dzeu nu lasă nerăsplătită mizeria dreptilor săi. Aduse Dzeu stăpânirea românească, și în scurtă vreme nedreptatea, ce s'a făcut lui Marion Pușcariu fu îndreptată, el fu înălțat de nou, cu vrednicile laude, în saunul său de Vicar, iar ceilalți fu înlăturat. — și apoi fu înălțat la rangul de Arhiepiscop și uns întru Arhiepiscop, — și mai altele însuși întru cinstita de nou a tuturor bunilor Români.

Vrednic și credincios fiu s'a arătat el neamului său, ca și bisericilor sale, în zilele cele de grea încercare a lor. — Cu cinste și recunoștință pomeni vom și noi numele lui în veci.

Scrisori.

Vești frumoase din Siciău.

Că munca cinstită își dă roadele ei, dovedește fapta vrednicilor noștri plugeri din Siciău (jud. Arad). — Acești harnici oameni au înființat în anul acesta o mică Societate de lectură, sub numele de „Printul Mihai”. Au bibliotecă lor de 300 cărți, și 8 gazete.

Harnicul Comitet condus de părintele Codreanu, ajutat de primarul Tr. Tucudeanu, judecător Palade și săteni fruntași, arată isprăviri aievea frumoase. De bun ajutor a fost dl Căpitan Alexandrescu, care pune umărul la toate ca să ducă la bun sfârșit. Iar poporul, văzând înțelegerea cărturarilor, îi urmează cu drag, — și așa lucrurile bune se fac ușor.

Venind în vară studenții acasă pe vacanță, și văzând fapta frumoasă a consătenilor lor, s'au înșeriți și ei în Societate, formând secția studențească, sub disciplină de cercetași, a acestei societăți. Apoi sub conducerea înțeleptă a prea bunului și inimosului preot Nicolae Codreanu, au pornit în turneu cultural pe la frontieră, predând poezii și piese teatrale pentru desfeptarea sentimentelor naționale. Din rodul ostenețelor lor au ridicat un monument întru amintirea eroilor căzuți din comuna lor, cel mai frumos monument din întreaga județ. A costat 12.000 Lei. Și s'a ajuns să dăruiască din venițele Societății și Chortel Cercetașilor un steag în preț de 1700 Lei.

Ferticiți sunteți voi, Siciăuanii, din sânul cărora se cresc așa fii bрави, cari azi mâne vor fi cărturari vostri.

N. A.

Pentru atragerea

copiilor noștri la negoț și meserii.

Orașul Timișoara, înima meseriilor și negoțului din Banat, a înălțat în anul trecut un Cămin pentru elevii de meserie și negoț, cu scopul a da puțință la cât mai mulți băieți dela sate, de a crește pentru aceste cariere. Sportiv numărul elevilor din acest Cămin la 150. Primăria Timișoarei a aliat de bine a deschide, încă în vara anului de față, al doilea Cămin.

Cu prilejul desțiderii acestui nou așezământ, Conducerea Căminelor face caldă chemare către conducătorii poporul dela sate, cărturari și țărani fruntași, ca să trate cu străduință poporul dela sate, marea însemnătate a meseriilor și negoțului. Aceste Căminuri sunt chemate de a deschide drumul băieților noștri spre izvo-

rele de bogăție ale orașelor! Să alege cât mai mulți fii de țărani la ele!

Mai fiind locuri goale în Cămin, se primesc băieți cari au terminat (gătat) cel puțin 4 clase primare, trecuți de 12 ani și deplin sănătoși. Cererea de elevi (ucenici) e mare în toate branșele (ramurile) de industrie și comerț.

Băieții primesc gratis (de cinste) în Cămin: hrană, locuință, spălat, baie, medic, etc. Direcțiunea îngrijește și de creșterea lor intelectuală și moral-religioasă.

La venire fiecare băiat va aduce cu sine Extrasul de bolez, testamentul școlar, vestiminte și rechizite pentru mâncare (lingură, furcuș, cușit).

Băieții vor fi împărșiți la meseriile de cătră Direcțiune.

Cererile de primire să se adreseze Direcțiunii Căminului comunal al elevilor dela industrie și comerț Nr. 1, Timișoara, Piața Tepeș Vodă, Nr. 2.

Stefan Vulpe, Director.

Nu-i pace.

Grecilor

Ie merge rău de tot. Turcii au cucerit Smirna cea scumpă Grecilor. Guvernul s'a retras. Regele Constantin e gata să părăsească țera pe care a nenorocit-o. Venzelos va veni atunci să iee cărma și mai scape ce va putea sca. Dar Turcii cer să-și iee napoi și Turcia și Adrianopolul, ca și Constantinopolul.

NOUȚĂȚI

Pentru pomenirea lui Avram Iancu din prilejul împlinirii a 50 ani dela moartea lui, se face azi, Joi 14 Sept. slujbă sărbătorească în biserică din Tebea și la mormântul lui din fața acelei biserici, sub ramurile Goronului lui Hojia. Slujeste, din îndrumarea Metropolitului din Sibiu, dl protopop Piso din Brad, cu toată preoțimea din ținut. Sunt de față școalele din Brad ieșite cu steagul național în frunte și popor mult din toate satele dela Brad până la Tebea. Iau parte 2 trimiși ai Comitetului Partidului Național, cari vor vorbi acolo despre marea sfiel ce s'a sălășluit în trupul ce odihnește în acest modest mormânt.

Luni în 11 Sept. a fost slujbă sărbătorească pentru Iancu la Vidra, iar Dominecă în 10 Sept. în Abrud. Peste tot locul evlavioase închinări umbroi mărețe a eroului Munților.

Parohie gr.-or. română în Simeria, până acum nu era, căci puterea ungurească sufoca orice încercare de a încirpa aci viață românească. Acum, la stăruințele părintelui Lala, s'a hotărât la 2 Sept. înființarea parohiei gr.-or. române, și fruntașii parohiei an făgăduințele dnlui Ministru al Bisericilor, C. Banu, și a deputaților din județ, că li se va da tot sprijinul a-și înființa parohia și a-și zidi și o biserică potrivit.

În Baia-de-Criș a avut loc la 28 Aug. o bine reușită producție teatrală, dată de tineretul din comună, condus de harnicul învățător

I. Micu. Lumea numeroasă ce a privit producția, a rămas deplin mulțămită de jocul tinerilor teatraliști. La stăruințele unor fruntași locali, se înființează și o „Reuniune de cîntări”, care să dea concerte în scopuri de binefacere. — Ori ce pornire de acest fel, vrednicește sprijinul tuturor și toată lauda.

Diracțiunea Școlii Medii de fete din Orăștie face cunoscut, că la Cursul profesional, suprapus acestei școli, se pot înscrie:

- 1) Eleve cari au terminat 2 sau 3 clase civile.
- 2) Eleve cari au făcut 4 clase civile
- 3) Eleve absolvente ale acestui curs profesional.

Cele d'intâi vor primi, la finele anului, un *certificat de frecventare*. Cele de-a doua categorie vor primi un *certificat de absolvire*, iar cele de-a treia un *certificat de practică* în atelierele cursului.

Casă Culturală s'a înființat în Bărsău, peste Marăș dela Deva, — sat mare, în care Ungurii cuibărise-a o școală cu 3 învățători. Acum bucuria poporului că școala e iar românească. Au înființat și o Casă Culturală, unde să se adune, să citească foi și cărți românești. Dl prefect Dubleş, laudând pe Bărsăieni pentru străduința lor, le-a dăruit și 500 Lei, ca să-și procura cărți și foi cune.

— *Rugăm pe binevoitorii acestor joi, să vestească cetitorilor din sat cari nu au „Libertatea”, următoarele:*

Cine vrea

să aibă pe timpul încoronării, foaia care să-i aducă cele mai alese amănunte dela mărețele sărbări: să se aboneze îndată la „Libertatea”, care va aduce cele mai bogate știri, iar „Foaia Interesantă” zeci de chipuri cu vederi dela acele sărbări!

Incepând de acum, adecă pe lunile: Septembrie, Octobrie, Noembrie și Decembrie, — o poate ori cine avea pentru numai 10 Lei.

Concurs Pentru aprovizionarea Orfelinatului din Deva cu lemne de foc deschidem concurs. Trebuesc 400 metri ster lemne de foc, a duse până în gara Deva, sau clădite în localul orfelinatului. Transportul pe C. F. R. este franco — Ofertele în scris sau verbal se vor înainta la „Societatea pentru ocrotirea orfanilor din război Comitetul județan Deva” (localul băncii „Decabal”) până la 17 Septembrie 1922, iar lemnele vor trebui transportate până în 1 Octombrie. — Deva, la 29 August 1922. Prezidenta: Ana Groza, Secretar: Laurențiu Curea.

Membri Clubului Sportiv din Orăștie, sunt invitați pe Sâmbătă 16 c. seara la ora 8. să ia parte la Adunarea Generală a Clubului, care se va ține în localitățile Clubului din Hotelul Coroană. Pot să participe toți cari doresc să mai între în șirul membrilor.

Dr. Victor Pop.

Sămănătorii de lumină...

Printre acei cari au ascultat rugămintea noastră și reînviindu-și abonamentul, nu au venit numai singuri, ci au trimis pentru mai mulți din comuna lor. — mai pomenim cu mulțămită pe următorii:

Dl George Cioca din Căpușul de Câmpie, ne-a trimis banii pentru 3 abonați.

Dl I. Chiș, învățător în Căuașd, ne-a trimis pentru 3 înși.

Dentist Dr. S. Seidner — *dă consultații, în ORĂȘTIE Piața Aurel Vlaicu 7 (la etaj de-asupra prăvăliei Ioan Rob). — Plombe. — Scoatere de dinți și îndurări. — Regulare de dinți. Punere de danturi.* (546) 7-10

Dl Todor Demian, june în Șuiug pentru 4 abonați.

Dl Simeon Ilea din Bedeci, pentru 2 înși.

Dl Pavel Lazar din Șeblș, pentru 3 abonați.

Dl Gligor Pavel din Măscă pentru 3 înși.

Dl Mitrofan Pavelescu din Vatra Dornii (Bucovina) pentru 3 înși.

Dl I. Toduțiu din Stana de sus, pentru 2 înși.

Dl Iliu Vichente din Comlușul Bănașean, ne-a trimis da-acolo numeroși abonați.

Dl Tripon Moștior din Rumașești, pt. 2 abon.

Dl Maxim Popescu din Groși, încă 2 abonați pe lângă cei 11 de mai înainte.

Dl Aron Neamțu din Branișca pt. 2 abon.

Dl Emilean Tîbea din Pătrângești, pt. încă 2 abon.

Dl Gh. Bradlu lui Vasile din Ghioroc, pt 3 abon.

Dl I. Martini din Seliște (Arad) pt. 2 abonați.

Dl R. Drăgulescu din Ramna, pt. 3 abon.

Dl Ioan Bornemisa din Zam, pt. 2 abonați pe lângă cei 3 câștigați mai înainte.

Tuturor: Călduroase mulțumiri.

Poșta Redacției.

Dsale Marta Iepure în Baia-Mare. Chișeul dorit nu vi-l putem da, căci de atunci s'a pierdut, iar nou nu am făcut.

Dsale V. Ciuta în Sântimbru. Scrie dlul Dr. Victor Deleu, Dir. la Forestiera Rom. din Cluj și dsa te va îndruma pe calea cea bună; sau dl prefect V. Meteș din Cluj.

Dsale Pavel Micula în Sinitea. Ne miră ce ne scrii. De aici foile merg regulat pe adresa lui Ilie Luca. I'am trimis de nou numerii mai noi. Întrebați, vă rugăm, la primărie, cui da foile ce vin pe numele lui Ilie Luca? Poate-s doi pe acel nume și merg la altul. Noi ne silim foarte mult a mulțumi pe toți abonații.

Fân de vânzare.

S. bsemnatul vind 400 mōji m. fân.

Dr. R. Boca,

(581) 1-1

Alba-Iulia.

Nr. 1092/922.

Publicațiune.

Comuna polițica Strugari, județul Sibiu, în baza deciziunii comisiunii administrative județene Nr. 810/921 în ziua de 8 Octombrie 1922 ora 8 a. m. în casa comunelă din comuna Strugari județul Sibiu vinde prin licitație publică orală, împreună cu oferte scrise, materialul lemnos de pe suprafața de pădure „Tomnatec” de 1400 jug. cad. prevăzută în amenajamentul aprobat cu ordinul Nr. 3928/1900 din clasa economică B. parcelele c. d. e, a cărui volum conform estimățiunii făcută de regiunea silvică s'a stabilit la 6000 m³ lemn de construcție, esența brad molid și 30730 metri ster, lemn de foc, esența fag și brad.

Prețul dela care începe licitația s'a stabilit la 394650 Lei — bani, sub care materialul lemnos nu se va vinde. Comuna Strugari nu garantează nici înținderea pădurei în vânzare, nici calitatea și nici cantitatea materialului, stabilite de organele silvice.

Garanța este de 10% din prețul de strigare, adecă 394550 Lei —

banii, care trebuie depuși înainte de începerea licitației în efecte garantate de stat.

Ofertele închise, cari vor conține garanția și declarația, că amatorul cunoaște condițiile de licitație și contract și le consideră de obligatoare, trebuie depuse înainte de începerea licitației prezidentului, sau persoanei însărcinate cu conducerea licitației.

Ofertele întârziate și ofertele ulterioare sau telegrafice, cum și ofertele, cari conțin dispozițiuni contrare condițiilor de licitație și contract, nu se acceptă.

Pădurea este situată în hotarul comunei Strugari, la o depărtare de 30 km. dela Strugari și de 40 km. dela gara Cujieri.

Condițiile de licitație și contract, se pot vedea la primăria comunală în Strugari și la ocolul silvic Sebeșul-Săseșc.

Strugari, la 3 Sept. 1922.
(579) 1-1 Primăria comunală.

Garnitură de treerat

Nr. 10, mânăta cu abor (vapor), e de vânzare la subscrisul:

(578) Ștefan Nevrincean
1-1 în Pesac, 110, (j. Torontal)

Locomobil de 10 HP.

in stare foarte bună — din cauze familiare — se vinde din mână liberă. Informații la

(580) 1-2 RUDOLF VLAD,
Orăștie, (jud. Hunedoara).

In comuna Beriu (la 6 km. dela Orăștie) se află de vindut

o casă nou zidită

constătoare din 3 odăi, culină, 2 camere, pivniță, șură, grăduri separate, culină de vară și alte edificii laterale, curte mare și grădina de 1 jugăr cat. Intreg intravilanul este situat lângă drumul județean, loc potrivit pentru prăvălie, crăsmă, lăptărie etc.

Reflectanții să se adreseze la

PETRU DAMIAN

(0) 2-2 Orăștie, (Str. Apei 13).

Casă de vânzare se află în Orăștie, ulița Sacului Nr. 8 a, stând din 3 odăi. Informații la:

Händer Francisc
(580) 1-1 Orăștie, ulița Sacului 13.

Casă cu 4 odăi, bucătărie, șură, grajd, etc. — grădina mare de zarzavat și pomi,

de vânzare

in Orăștie strada Materii de sus Nr. 3, 200 pași depărtare dela piață Informații la proprietar. (573) 2-3

De vânzare o mașină de imblătit

cu motor de benzină de 6 puteri. Dă grâu ales în 3 saci, ușoară de purtat și pe deal: Doritorii o pot vedea lucrând în comună la:

N. Popa lui Nicolae
(571) 2-2 Vinerea (p. Cugir) jud. Hunedoara

Căldări de fier rachiu de 70-200 Litri, sunt gata la:

Frații Stano,
fabricanți de Căldări
in Orăștie și in Deva.
(576) 2-

FRAȚII LORI.
CUMPĂRAȚI ACTII DELA

Banca Centrală

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERȚ, SOCIETATE ANONIMĂ IN CLUJ
FILIALA SIBIIU.

Cea mai mare bancă românească-ardelenească cu un Capital social și Fond de rezervă de Lei 50,000 000 cca Lei 17,500 000

Cereți bilanțul și raportul anual, prospecte și deslușiri gratis!..

După DEPUNERI PE LIBEL dă totdeauna cele mai urcate procente de interese, de prezent 5 1/2 și 6% neto.

Darea după interese o plătește institutul și nu socolește nici un fel de spese. Toate îndrumările le dă gratis și franco!

Încercați și Vă veți convinge!.. (566) b 2-5

Adresați-Vă către:

Banca centrală, filiala SIBIIU.

„CETATEA“

Bancă Economică-Comercială Societate Anonimă, Brașov.

SEDIUL CENTRAL BRAȘOV.

SUCURSALE IN FUNCȚIUNE: BUCUREȘTI, CLUJ, RUPEA (COHALM), ODORHEI, TOPLIȚA-ROMÂNĂ, GHERLA, GALAȚI.

AGENȚIE IN AMERICA: NEW-YORK, WALL STREET 70. Capital social in emisiune Lei 60.000 000—

PROSPECT

pentru emisiunea a V-a de acțiuni.

Subsemnatul Consiliu de administrație al societății „CETATEA“ Bancă Economică-Comercială S. A. Brașov, în conformitate cu deciziunile adunărilor generale ale societății din 8 Mai și 21 Octombrie 1921, a decis urcarea capitalului social actual la suma de:

Lei 60.000 000 (șasezeci milioane Lei)

având a se realiza aceasta în două etape consecutive, urmând ca termenul pentru etapa a 2 a împreună cu eventualele noi condițiuni aferente, să l stabilizească Consiliul de administrație ar asurat rezultatului acestei publicațiuni și situațiunii de atunci a societății.

Condițiunile de subscripțiune sunt următoarele:

1. Vechii acționari ai Băncii „CETATEA“ participă cu 40.000 acțiuni, adică cu Lei douăzeci milioane, având dreptul de a semnă câte două acțiuni noi de fiecare acțiune veche în prețul de Lei 520— din care Lei 500— este valoarea nominală și 20 Lei spezele de emisiune. Ca termen de opțiune pentru vechii acționari se fixează ziua de 1 Nov. 1922.

2. Vechii acționari, cari doresc a-și susține dreptul de opțiune, trebuie să se pronunțe necondiționat până la termenul acesta, căci la etapa a 2 a a acestei emisiuni, acest drept nu-l mai pot avea, fiind emisiunea de față una și aceeași în ambele etape.

3. Din restul de 60.000 acțiuni: a) 40.000 acțiuni adică Lei 20.000 000 valoare nominală — sunt rezervate fraților din Statele-Unite Nord-Americane, pe baza prenotărilor în cursul lor b) restul de 20.000 acțiuni adică Lei 10 000.000— se va semnă de publicul mare din patrie pe lângă cursul de emisiune de:

Lei 660— (Șase sute șasezeci) acțiunea, din care Lei 500— este valoare nominală, iar din restul sumei de Lei 160—, Lei 140— este partea alicvotă ce cade pe fiecare acțiune din fondurile de rezervă actuale ale societății și Lei 20— sunt spezele și taxele de emisiune.

4. Acțiunile ce-e noui plătite integral în 1922 vor participa la dividendele societății pe anul de gestiune 1923, iar cele ce se vor plăti în 1923 vor participa la dividendă pe anul 1924.

5. Ultimul termen pentru semnarea de acțiuni este ziua de 1 Ianuarie 1923. Acest termen se va pută a prelungi prin anunțul Consiliului în ziare.

6. Acțiunile vor fi la purtător și nominative în proporția ce o va fixă Consiliul de administrație, pe baza statutelor și se vor liberă după achitarea lor totală.

7. Subscripțiunile și vărsămintele încep cu ziua de 10 Sept. 1922. a) Vărsămintele se pot face deodată sau în două rate de câte 50% plătibile: la la semnare și a II-a cel mai tâziu la 1 Mai 1923. După ratele plătite în 1922 și 1923 se vor plăti 6% interese.

b) Subscripțiunile și vărsămintele se fac la următoarele ofiții:

1. La Banca „CETATEA“ Brașov, Piața Libertății.
2. La Banca „CETATEA“ București, Pasajul Majestic.
3. La Banca „CETATEA“ Rupea (Cohalm).
4. La Banca „CETATEA“ Gherla.
5. La Banca „CETATEA“ Odorhei.
6. La Banca „CETATEA“ Toplița Română.
7. La Banca „CETATEA“ Cluj, Strada Regina Maria 19.
8. La Banca „CETATEA“ Galați.
9. La Banca „ALBINA“ Sibiu și la sucursalele sale.
10. La Banca „VICTORIA“ in Arad.
11. La Banca „BIHOREANA“ din Oradea-Mare. (574) 2-2
12. La Banca „CASA NOASTRA“ in Satu Mare.
13. La „BANCA ECONOMICA“ Șeiiin.
14. La Banca „TIMIȘANA“ in Timișoara.

c) In America subscripțiunile și vărsămintele se fac la „CETATEA“ Foreign Exchange N. w York, Wall Street Nr. 70 și la Bank Of Europe New York și agențiile ei.

Vărsămintele in America se fac in Dolari, sau in Lei respectiv in ocouri de Lei plătind, respectiv trimițând Lei 660— de fiecare acțiune. Brașov, la 10 Iulie 1922.

Consiliul de administrație și Comisiunea verificatoare:

Dr. Alexandru Valda-Voevod
Fost prim-ministru, deputat, Președintele Consiliului de administrație.

Dr. Ștefan C. Pop
Fost prim-ministru ad interim și ministru de Justiție, deputat.

Dr. Aurel Dobrescu
Deputat.

Dr. George Crisan
Advocat, fost consilier la Congresul de Pace din Paris, delegat al băncii „Cetatea“ in America, New-York.

Dr. Voicu Nițescu
Fost deputat.

Patriciu Pinteș
Fost senator, preot.

Dr. Sever Dan
Fost Consilier in Ministerul de finanțe, deputat.

Emil Bologna
Comerciant, Brașov.

Dr. Mihai Popovici
Fost ministru de finanțe, deputat.

Ioan Iosif
Fost consilier economic-financiar la Congresul de pace din Paris, fost deputat, dir. general.

Dr. Virgil Mircea
Advocat.

Ioan Leuca
Preot.

Emil T. Gheaja
Preot.

Dănilă Sasu
Preot.

Dr. Ilarie Filipescu
Advocat.

Dr. Ioan Coltor
Fost Consilier delegat la Congresul de Pace din Paris, fost deputat.